

Sygn. akt III Ca 127/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SSO Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2018 r. w Gliwicach na posiedzenie niejawnym

sprawy z powództwa J. P. i T. P.

przeciwko R. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku

z dnia 20 października 2016 r., sygn. akt I C 1475/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Rybniku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 20 października 2016r. oddalił powództwo oraz zasądził od powodów J. P. i T. P. solidarnie na rzecz pozwanego R. K. kwotę 1.217 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 1.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powodowie w ustawowym terminie złożyli wniosek o sporządzenie i doręczenie wyroku z uzasadnieniem.

Zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 16 sierpnia 2017r. w trybie § 95 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych stwierdził, że sporządzenie uzasadnienia jest niemożliwe. Pouczono jednocześnie powoda, iż od daty otrzymania tej informacji bieżąca ustawowe terminy do ewentualnego wniesienia środków odwoławczych.

Apelację wnieśli powodowie.

Zarzucili naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd 1 instancji granicy zebranego w sprawie materiału dowodowego, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia poprzez przyjęcie, że brak jest podstaw do uwzględnienia powództwa pomimo wykazania przez powodów podstaw odpowiedzialności strony pozwanej,

b) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewyjaśnienie w żaden sposób, w tym z racji wydania w sprawie zarządzenia o niemożliwości sporządzenia uzasadnienia orzeczenia z jakich powodów Sąd I instancji uznaje, iż istnieją podstawy do oddalenia powództwa, w tym co przemawia za wydaniem orzeczenia jak skarżone, jakie fakty zostały przez Sąd uznane

za wykazane a jakie nie jak przebiegał proces subsumpcyjny Sądu, co utrudnia sformułowanie zarzutów apelacyjnych i kontrolę instancyjną,

c) art 98 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie w tym obciążenie powodów całością kosztów postępowania.

Na tych podstawach wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku w zaskarżonym zakresie poprzez uwzględnienie powództwa zgodnie z żądaniem wyrażonym w pozwie i stosownie do orzeczenia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powodów solidarnych zwrotu kosztów postępowania w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym, według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie skarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądów i I instancji oraz pozostawienie temu sądowi orzeczenia o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie, względnie odrzucenie oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z § 95 ust. 2 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych (Dz.U.2015.2316) w razie gdy sporządzenie pisemnego uzasadnienia orzeczenia przez przewodniczącego posiedzenia lub rozprawy lub sędziego sprawozdawcę nie jest możliwe lub napotyka przeszkody, których czasu trwania nie można przewidzieć, uzasadnienie sporządza inny sędzia, asesor sądowy lub ławnik, który brał udział w wydaniu orzeczenia. Jeżeli sporządzenie pisemnego uzasadnienia jest niemożliwe, przewodniczący wydziału czyni o tym wzmiankę w aktach sprawy.

Wzmianka dotycząca braku możliwości sporządzenia uzasadnienia ma zazwyczaj postać zarządzenia, które powinno wskazywać przyczynę tego stanu rzeczy, a czego zarządzenie na k. 66 nie zawierało.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2000r. (III CZP 38/99), nieusuwalny brak uzasadnienia wyroku nie stanowi przeszkody do rozpoznania sprawy na skutek apelacji wniesionej od tego wyroku, niemniej jednak, prawo do uzyskania wyroku i otrzymania jego uzasadnienia stanowi istotny element prawa do sądu wyrażonego w art. 45 ust. 1 Konstytucji RP. Sąd Okręgowy miał również na uwadze fakt, że chociaż w myśl art. 382 k.p.c. postępowanie apelacyjne ma charakter merytoryczny i w tym znaczeniu jest przedłużeniem postępowania przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji, jednakże z pola widzenia nie może schodzić wymóg zachowania instancyjności, o której stanowi art. 176 ust. 1 Konstytucji RP. Oznacza to, że sąd drugiej instancji nie może zastępować własnym orzeczeniem orzeczenia sądu pierwszej instancji, gdyż mogłoby to doprowadzać do sytuacji, w których sąd odwoławczy orzekałby jako jedna i ostateczna instancja. (porównaj: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2007r., III UK 20/07).

Uwzględniając zatem okoliczność, że strona powodowa nie była obecna na publikacji orzeczenia, a w konsekwencji nie miała możliwości zapoznania się motywami odmowy udzielenia ochrony prawnej jej roszczeniu, wyrokowanie przez Sąd II instancji w postępowaniu odwoławczym prowadziłoby do pozbawienia strony powodowej dwuinstancyjnego postępowania albowiem, w szczególności wobec podniesionych zarzutów prawa procesowego, wobec braku uzasadnienia, orzeczenie Sadu II instancji zastępowałoby de facto orzeczenie sądu I instancji prowadząc tym samym do naruszenia normy konstytucyjnej.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. orzekł jak w sentencji, wskazując, że rolą Sądu I instancji będzie ponowne rozpoznanie sprawy przy uwzględnieniu całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie.

SSO Andrzej Dyrda